یادداشت

آلودگی‌های خلیج‌فارس را دریابید

نرگس روحانی
کارشناس ارشد ارزیابی محیط‌زیست

خلیج‌فارس به‌عنوان یک اکوسیستم منحصربه‌فرد و به‌عنوان یک آبراه حیاتی بین‌المللی مطرح است، آبراهی که علاوه بر آسیب‌های ناشی از تردد نفت‌کش‌ها و نیز استخراج نفت از فلات قاره، جنگ اول و دوم خلیج‌فارس و نیز به لحاظ رشد شهرنشینی، توسعه فعالیت‌های صنعتی و بهره‌برداری غیرمنطقی از منابع شدیدا زیر فشار قرار دارد. به‌طوری که این دریا به محل تخلیه حجم عظیمی از فاضلاب‌های شهری و صنعتی تبدیل شده است.

خلیج‌فارس مانند دلالتی است که بین ۳۰/۲۴ عرض شمالی و ۵۰/۴۸ طول شرقی واقع شده و مانند نگینی در جنوب کشورمان قرار دارد. گودی خلیج‌فارس نسبت به موقعیت آن فرق می‌کند این عمق در دهانه خلیج فارس ۷۰ تا ۹۰ متر و هر قدر به طرف بالای خلیج پیش رویم کمتر می‌شود و به مساحت ۹۰ کیلومتری تا دهانه شط ۳۰ متری می‌رسد. در صید گاه‌های مروارید عمق خلیج‌فارس کمتر از ۳۶ متر است.

خلیج فارس پس از خلیج مکزیک و خلیج هودنیس سومین خلیج بزرگ جهان به شمار می‌آید. خلیج‌فارس از شرق از طریق تنگه هرمز و دریای عمان به اقیانوس هند و دریای عرب راه دارد و از غرب به دلتای رودخانه اروندرود که حاصل پیوند دو رودخانه دجله و فرات و پیوستن رود کارون به آن است، ختم می‌شود. کشورهای ایران، عراق، عربستان سعودی، کویت، امارات، قطر، بحرین در کناره خلیج‌فارس هستند.

بیش از ۱۵۰ نوع ماهی متفاوت در خلیج‌فارس یافت می‌شود بیشتر آبزیان خلیج‌فارس بجز چند مورد که وارد آب‌های کارون، بهمن‌شیر و اروند می‌شوند مابقی در آبهای شور زندگی کرده و در هماتجسا تخم‌ریزی و تولیدمثل می‌کنند. خلیج‌فارس یکی از بزرگترین پناهگاه‌های موجودات دریایی مانند مرجان‌ها، ماهی‌های زینتی کوچک، صدف‌ها، حلزون‌ها، اسفنج‌های دریایی، عروس دریایی، شقایق‌های دریایی، لاک‌پشت‌ها، دلفین‌ها، کوسه ماهی‌ها و بسیاری از موجودات دریایی دیگر می‌باشد.

متخصصان محیط‌زیست به‌دلیل نبود کارشناس و متخصص ویژه، هزینه‌های پژوهشی بالا و فقدان دانش کافی، گونه‌های مختلف جانوری پستانداران در خلیج‌فارس را در معرض خطر و آسیب‌می‌بینند.

در دهه‌های گذشته آلودگی محیط زیستی یکی از چالش‌های مهم در این پهنه آبی بوده است. از آنجایی که ۶۰ درصد از ذخایر نفت جهان در خلیج‌فارس است. به‌طوری که حدود (۳۰۰ میلیارد شبکه ذخیره نفت اثبات‌شده و بیش از ۷۰ تریلیون متر مکعب گاز طبیعی را در خود جای داده است) ساخت سکوهای نفتی و مجتمع‌ها و پالایشگاه‌ها در اطراف خلیج‌فارس و ورود نفت، مواد شیمیایی و پساب به داخل آب از عوامل مهم این آلودگی هستند.

عبور سالانه بیش از ۱۰ هزار شناور از خلیج‌فارس و دریای عمان که ۷۵ درصد آنها به حمل‌ونقل نفت خام و محصولات نفتی مربوط است و در پی آن تخلیه مواد زاید مختلف مانند آب شستشوی موتور، فاضلاب، آب توازن کشتی و بسیاری موارد دیگر سبب بروز مداوم انواع آلودگی‌ها در منطقه می‌شود که اثرات قابل توجهی بر محیط‌زیست دارد.

طبق مطالعات انجام‌شده سالانه حدود ۱/۵ میلیون تن نفت به خلیج‌فارس نشت می‌کند و به همین علت سازمان بین‌المللی دریانوردی (IMO) این منطقه را در سال ۲۰۰۷ میلادی به‌عنوان منطقه ویژه دریایی اعلام کرد. طبق آمارها میزان آلودگی این منطقه بیشتر از حد متوسط بین‌المللی است. از دیگر فعالیت‌ها که محیط‌زیست دریای خلیج‌فارس را تهدید می‌کند عبارتند از:

-تغییرات فیزیکی محیط‌زیست بر اثر زهکشی، احیای زمین، فعالیت‌های معدنی و مهندسی که در سواحل به‌خصوص در سواحل کشورهای حاشیه خلیج‌فارس دیده می‌شود.

-آلودگی ناشی از پساب‌های صنعتی، استخراج نفت، فاضلاب‌های انسانی، کشاورزی، تخلیه زباله‌ها، سکوهای نفتی در سواحل آب‌های ساحلی.

-صید بی‌رویه شیلات توسط کشتی‌های صیادی تجاری و شیوه‌های نامناسب صید آبزیان دریایی (دکتر محسن رنجبر - مژگان ندیری ۱۳۸۷)

-آلودگی ناشی از حمل‌ونقل بطوریکه ۷/۱ درصد آلودگی نفتی مربوط به حمل‌ونقل نفتکش‌ها و ۲۲/۴ درصد مربوط به بهره‌برداری دریاست (وزارت راه و ترابری ۱۳۶۹).

به دلیل حساسیت و آسیب‌پذیری شدید محیط‌زیست دریایی در مقابل آلاینده‌ها از جمله آلاینده‌های نفتی و ضرورت تدبیر و ضوابط زیست محیطی، سازمان منطقه‌ای حفاظت از محیط‌زیست دریایی (راپمی) از سوی کشورهای منطقه خلیج‌فارس که از سال ۱۹۷۸ میلادی فعالیت خود را آغاز کرده است.

بنابراین لازم است که در زمینه تقابل با کشورهای آلوده کننده حاشیه خلیج‌فارس اقدامات جدی‌تری انجام دهد تا این سومین خلیج بزرگ دنیا به پالایندگی مناسب برسد.

محیط زیست

در نشست مشترک معاون حقوقی رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست مطرح شد:

قوانین زیست‌محیطی ضمانت اجرایی قوی ندارند

عکس: ایرنا

شهروند| «در محیط‌زیست با فقدان ضمانت‌های قوی اجرایی روبه‌رو هستیم و این در حالی است که در فقه هم مبانی محکمی در این‌باره وجود دارند.» کلاسی‌ها نواقص بندهای قانونی در حمایت از محیط‌زیست و حیات وحش کشور که به‌بی‌توجهی و در بسیاری از موارد فرار مخربان محیط‌زیست و شکارچیان حیات‌وحش منجر شده است، به برگزاری نشست مشترک الهام امین‌زاده معاون حقوقی رئیس‌جمهوری با معصومه ابتکار رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست منجر شد.

در این نشست، معاون حقوقی رئیس‌جمهوری با تأکید بر فقدان ضمانت‌های قوی اجرایی در این عرصه گفت: «۲۰ قانون در موضوع محیط‌زیست شناسایی شده‌اند و در فقه هم مبانی محکمی در این‌باره وجود دارد اما در برخی از آنها ضمانت اجرایی قوی وجود ندارد.»

به گزارش «شهروند»، امین‌زاده ادامه داد: «در مبانی قانونی، اصول قانون اساسی و سایر قوانین موضوعاتی درباره حفاظت از محیط‌زیست به‌صورت کلی و باندهایی وجود دارد، شاید نیاز است برای برخی از مصادیق زیست محیطی قوانین جدیدی مدون کنیم.

همچنین برخی از مجازات‌ها یا حتی عملیات‌های تشویقی در قوانین موجود نیازمند بازتعریف است چراکه مربوط به سال‌های گذشته بوده و بسیار سهل است.» معاون حقوقی رئیس‌جمهوری با اشاره به منشور حقوق شهروندی یادآور شد که «در این منشور به موضوع محیط‌زیست و حق شهروندان در استفاده از آن اشاره شده و همچنین تأکید شده تا شهروندان از آلوده کردن آب، هوا و خاک خودداری کنند.» او با تأکید بر این که هر گونه تخریب محیط‌زیست و گونه‌های جانوری قابل جبران نیست، آمادگی حوزه معاونت حقوقی رئیس‌جمهوری را در حوزه مسائل زیست‌محیطی و در زمینه حقوق، پیشگیری و ضمانت اجرا اعلام کرد.

شکسته شدن حکم ۷ محیط‌بان

در ادامه این نشست مشترک، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست با اشاره به این که برای تحقق اهداف و برنامه‌های توسعه پایدار و محیط‌زیست باید با پشتوانه حقوقی حرکت کنیم، گفت: «در فقه، قوانین و اصل ۵۰ قانون اساسی به صراحت به موضوع محیط‌زیست پرداخته شده و پشتوانه جدی برای سیاست‌گذاری و قوانین و مقررات است اما با توجه به تحول در حیطه‌های گوناگون زندگی بشر و تحول در مسائل زیست محیطی، ما در این حوزه به قوانین جدیدی نیاز داریم و لازم است برای یافتن راه‌حل تا رسیدن به توسعه پایدار تعامل بیشتری با سایر دستگاه‌ها داشته باشیم.» ابتکار با تأکید بر این که آگاهی و اطلاعات شهروندان از حقوق و مسئولیت‌هایشان در حوزه محیط‌زیست بسیار ضروری است، ادامه داد: «در ارتباط با آموزش‌های تخصصی نیز قضات و وکلا بسیار علاقه‌مندند در این دوره‌ها شرکت کنند که متاسفانه در سال‌های گذشته در این حوزه کار نشده است.» او در ادامه به شکسته شدن حکم بیش از هفت مورد از احکام محکومیت‌های محیط‌بانان اشاره کرد و یادآور شد: «در سال ۹۲، هشت مورد احکام اعدام قطعی و قصاص محیط‌بانان را داشتیم اما با تعامل خوبی که با اولیای دم و قوه قضائیه ایجاد شد، بیشتر این احکام یا شکسته شد و یا رضایت خانواده‌ها گرفته شد و این به ما و خانواده‌ها آرامش خاطر می‌دهد.»

رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست با اظهار خوشبختی از این که پرونده جدیدی در محکومیت محیط‌بانان در سال گذشته نداشته‌ایم، ادامه داد: «۸۵۰ محیط‌بان محیط‌زیست آموزش تخصصی را در سال ۹۳ گذرانده که بخش مهم آنها آموزش حقوقی بود و خوشحالیم از این بابت که محیط‌بانان ما که ضابط قوه قضائیه نیز هستند از آموزش‌های لازم برخوردار شوند.» ابتکار ارایه آموزش به سایر محیط‌بانان را برنامه سازمان محیط‌زیست در سال ۹۴ برشمرد و اضافه کرد: «مجموعه استعلامات از رهبر معظم انقلاب نیز درباره موضوعات محیط‌زیستی جمع‌آوری شده است که خود نشان‌دهنده ارتباط فقه و حقوق در این زمینه است و بنا داریم در ارایه آموزش به نیروهای خود از آن استفاده کنیم.»

رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: «سیاست‌های کلی نظام در زمینه مسائل زیست‌محیطی هم‌اکنون در مجمع تشخیص مصلحت نظام در حال بررسی است. امیدوارم به‌زودی نهایی شود که می‌تواند در ادامه کار راهگشا باشد.» ابتکار به همکاری سازمان محیط‌زیست و معاون حقوقی رئیس‌جمهوری هم اشاره کرد و گفت: «با تشکیل کمیته ویژه‌ای می‌توان موضوعات حوزه محیط‌زیست را با نگاه تخصصی بررسی کرد و کارهای پژوهشی لازم را انجام داد.» او در ادامه با اشاره به برگزاری سومین همایش محیط‌زیست ایران با همکاری سه قوه در سال جاری، ادامه داد: «در حال حاضر باید اقدامات لازم و نشست‌های تخصصی مربوط به حفاظت از محیط‌زیست در بحث پیشگیری قوانین و غیره انجام‌شود.»

خبر

ساجدی نیا یک‌سال دیگر در پلیس تهران بزرگ می‌ماند

شهروند| حکم فرماندهی سردار حسین ساجدی‌نیا در پلیس تهران بزرگ به‌مدت یک‌سال دیگر از سوی فرمانده نیروی انتظامی تمدید شد. سردار ساجدی‌نیا از اواخر سال ۸۸ به‌عنوان فرمانده نیروی انتظامی تهران بزرگ منصوب و جایگزین عزیزالله حب‌زاده شد.

نمای نزدیک

عکس: خبرآنلاین

نه حصاری برایش مانده، نه دری و نه پیکری... صحبت از خانه «علی امینی» واقع در کناره جاده قدیم قم-تهران است، نخست وزیر دوران پهلوی که حد فاصل کارخانه قند را باید چندبار بالا و پایین کرد تا شاید نشانه‌هایی از آن را بتوان پیدا کرد. در خانه امینی را گِل گرفته‌اند و لودری هم حاضر و آماده کنارش گذاشته‌اند تا در اولین فرصت با خاک یکسان و فریاد تاریخ را در آنجا خفه کنند. محدوده خانه «علی امینی» (نخست وزیر دوره پهلوی اول) آنقدر دستخوش تغییرات شده که حتما یقین پیدا می‌کنی که خرابش کرده‌اند، اما بعد از پرس و جواز مکانیکی‌های اطراف کارخانه قند، متوجه می‌شوید این دو خانه در میان جریان در آمدزای آبارتمان‌سازی محصور شده‌اند.

کارگران

معاون روابط کار وزیر تعاون خبر داد:

مرگ سالانه یک‌هزار و ۴۰۰ نفر بر اثر حوادث ناشی از کار

عکس: ایرنا

شهروند| سالانه بیش از یک‌هزار و ۴۰۰ نفر در کشور بر اثر حوادث فیزیکی ناشی از کار جان خود را از دست می‌دهند. این خبری است که دیروز معاون روابط کار وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در نهمین همایش روز جهانی ایمنی و سلامت کار در دانشگاه علوم پزشکی تهران اعلام کرد. حسن هفدهتن در این‌باره گفت: «شش برابر این رقم نیز آمار مرگ‌های ناشی از بیماری‌های شغلی است که گریبان نیروی کار را گرفته است.»

به گفته این مقام مسئول در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ۴۳/۸ درصد مورد مرگ‌ومیر ناشی از حوادث کار در بخش صنعت ساختمان اتفاق می‌افتد. هفدهتن ادامه داد: «با آسیب‌شناسی وضع حوادث ناشی از کار در ایران، می‌توان به عمق فاجعه و نگرانی‌ها در این‌باره پی برد.»

او گفت: «طبق اعلام سازمان بین‌المللی کار، مرگ هر فرد به غیر از تبعات غم‌انگیز خانوادگی، به‌طور مستقیم یک‌میلیارد تومان به اقتصاد آسیب وارد می‌کند و مرگ هر فرد به معنای از دست دادن هفت‌هزار و ۵۰۰ روز کاری است.» هفدهتن ادامه داد: «با توجه به این که نرخ بهره‌وری نیروی کاری در ایران به‌طور میانگین یک چهارم نرخ بهره‌وری نیروی کار جهانی است، سالانه ۱۰ هزار میلیارد تومان به علت مرگ نیروی کار در اثر حوادث ناشی از کار به کشور تحمیل می‌شود که این موضوع به علت غفلت ما در برنامه‌ریزی و پیشگیری از این حوادث است.» معاون روابط کار وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: «میانگین نرخ بهره‌وری نیروی کار ژاپن، هفت‌برابر نیروی کار ایرانی است و نیروی کار ژاپن، ۹۸۰ درصد منابع سرمایه این کشور را تشکیل می‌دهد. در چنین کشوری نرخ حوادث ناشی از کار منجر به مرگ در بین یکصدهزار نیروی کار، صفر است. این درحالی است که این نرخ در کشورهای دیگر از جمله ایران، بالا است.» هفدهتن ادامه داد: «۴۱ میلیون ایرانی از سفره صندوق‌های بیمه ارتزاق می‌کنند؛ صندوق بیمه فولاد به مرز ورشکستگی رسیده است و اگر اهتمام نشود بقیه صندوق‌های بیمه نیز ورشکسته می‌شوند.» او گفت: «برای صیانت از این صندوق‌ها راهی جز سرمایه‌گذاری در منابع صندوق‌ها و کاهش هزینه‌های صندوق نداریم که مهم‌ترین راهکار کاهش هزینه این صندوق‌ها نیز کاهش حوادث ناشی از کار و بیماری‌های شغلی است.» هفدهتن ادامه داد: «طبق آمار سازمان بین‌المللی کار، به‌طور میانگین چهار تا پنج درصد تولید ناخالص داخلی یعنی دوهزار و ۸۰۰ میلیارد دلار صرف هزینه‌های حوادث ناشی از کار می‌شود که حتی اگر این رقم را در ایران دو درصد بگیریم، باز هم میلیون‌ها نفر در ایران دو درصد بگیریم، سالانه ۳۰ هزار میلیارد تومان صرف هزینه حوادث ناشی از کار می‌شود.»

او گفت: «با بازرسی‌های فعلی، اگر از هر واحد تولیدی و صنفی برای رعایت بهداشت و ایمنی کار، بازرسی شود به ۶ و نیم سال زمان نیاز است و نمی‌توانیم ارزیابی، مدیریت و پیشگیری خطر در این واحدها را داشته باشیم. رویکرد ما بر برنامه‌های کنشی دستاورد محور پیشگیرانه، متمرکز شده است. حوادث ناشی از کار براثر غفلت دست‌اندرکاران ذیربط، قتل شبه عمد به شمار می‌آید.»

هفدهتن ادامه داد: «می‌خواهیم اقتصاد سیاه کشور در امر ایمنی کار را به اقتصاد سبز تبدیل کنیم. خون کارگران تنها خط قرمز وزارت کار است و از خون آنان نمی‌گذریم. برنامه‌های کاربردی آموزشی برای حفظ ایمنی نیروی کار را هم در دست طراحی داریم.» معاون روابط کار وزارت کار گفت: «یکی از برنامه‌های ایران وزارتخانه امحای بیماری‌های شغلی ناشی از مشاغل سخت و زیان‌آور است زیرا نیروی کار کشور بعد از بازنشستگی زندگی راحتی ندارند.» او اظهار امیدواری کرد که مسئولان ایمنی در واحدهای صنفی و بنگاه‌های اقتصادی مستقر شوند. هفدهتن گفت: «از وزیر بهداشت می‌خواهیم که موارد و آلاینده‌های خطرناک در محیط‌های کار را به ما معرفی کند تا برای آن خط تولید، تغییر ساختار ایجاد کنیم؛ همچنان که امسال نخستین اقدام در این مورد را برای واحدهای نساجی انجام داده‌ایم.»

روی میز خبر

مدیر مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط‌زیست خبر داد:

اعطای مدال محیط‌زیستی به ورزشکاران

ایسنا| مدیر دفتر مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط‌زیست از انتخاب نمادهای محیط‌زیستی برای فدراسیون‌های ورزشی و اعطای مدال و نشان محیط زیستی به ورزشکاران سفیر محیط‌زیست خبر داد.

محمد درویش، با اشاره به افتتاح دفتر محیط‌زیست و توسعه پایدار در وزارت ورزش و جوانان گفت: مقامات وزارت ورزش و جوانان پس از برگزاری جلسه‌ای مشترک طی نامه‌ای اعلام کردند که همزمان با برگزاری همایش ورزش و محیط‌زیست در ۴ خرداد، دفتر محیط‌زیست و توسعه پایدار در وزارت ورزش افتتاح می‌شود او با بیان این که تفاهمنامه همکاری مشترک به‌زودی توسط رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست و وزیر ورزش امضا خواهد شد، گفت: طی آن برای نخستین‌بار از لیست ورزشکاران دوستدار محیط‌زیست با عنوان «سفیران محیط‌زیست» رونمایی و مرام‌نامه محیط‌زیستی قرائت می‌شود. مدیر دفتر مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط‌زیست همچنین از آغاز به کار «اولین تشکل ورزشکاران دوستدار محیط‌زیست» در همایش ورزش و محیط‌زیست خبر داد و افزود: در این همایش نشان و مدال محیط زیستی به ورزشکاران سفیر محیط‌زیست اعطا می‌شود و مجموعه‌ای از ویژگی‌ها و دستورالعمل‌ها که موظف به رعایت آن در مجامع بین‌المللی هستند نیز به آنها ارایه می‌شود.

درویش در ادامه اظهار کرد: نماد «یوزپلنگ آسیایی» برای فدراسیون فوتبال و «درنا» برای فدراسیون والیبال انتخاب شده و این دو فدراسیون با این نمادها در میادین ورزشی حضور پیدا می‌کنند. علاوه بر این دو نماد، در همایش ورزش و محیط‌زیست ۴۸ گونه از زنسفند گیاهی و جانوری دیگر نیز به‌عنوان نماد برای ۴۸ فدراسیون ورزشی دیگر کشور نیز معرفی می‌شود او افزود: علاوه بر آن برای هر یک از ادارات کل تربیت بدنی در ۳۱ استان کشور نیز یک گونه ممتاز جانوری را به‌عنوان نماد آن اداره کل انتخاب و در این روز رونمایی خواهیم کرد تا آن اداره در همه گرایش‌های خود پایدار گونه معرفی شده باشد. مدیر دفتر مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط‌زیست با اشاره به اهمیت آموزش مسائل زیست‌محیطی گفت: همچنین کارگاه آموزشی نیز برای روسای فدراسیون و قهرمانان ملی یعنی جامعه مؤثر ورزش برگزار می‌شود، تا طی آن این افراد بتوانند با ارتقای دانایی در رابطه با محیط‌زیست مخاطبان برشمار خود را هدایت کرده و آموزش دهند. درویش در ادامه از برگزاری اولین کارگاه آموزشی برای مجموع شبکه‌های استانی سمن‌های محیط‌زیستی در سه روز پایانی از دیبهشت ماه سال جاری خبر داد و افزود: این کارگاه توسط سازمان حفاظت محیط‌زیست با همکاری سازمان جنگل‌ها تشکیل خواهد شد، چراکه در سال ۹۴ بهبود کیفیت فعالیت سمن‌ها از جمله اهداف اصلی ماست. او گفت: این کارگاه با هدف ارایه دانایی و توانمندی به اعضای سمن‌ها برگزار می‌شود.

جدول شماره ۵۵۳

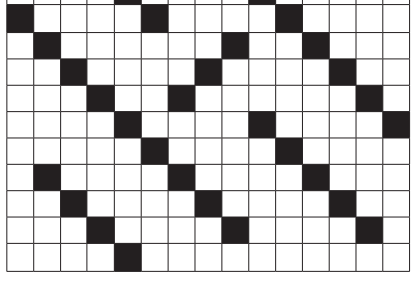

افقی

۱-یوریا-کارگردان اسکار برده آمریکایی فیلم جوخه و متولد چهارم جولای
۲-شهر آرزو-مهمترین عامل تصادفات مرگبار-علم‌شماری
۳-مخالف-پرسش-دربند-پسوندشباهت
۴-تیر دروازه-سرآمد-نام اصلی مجنون
۵-کلمه سر که از هشت تکه استخوان متصل به هم تشکیل شده است-از جنگ‌های صدر اسلام-کاخی در اسپانیا
۶-درحال وزیدن-جداشده-از جزایر ایرانی خلیج‌فارس
۷-رتبه دوست داشتنی-مخفف عجل‌الله-گدای سمج
۸-خشکی-سفره-جعبه‌فرنگی-چه‌وقت
۹-نوشدارو-وارونه‌سو-صدای کافی
۱۰-تدبیر-موی‌فر-قدرت‌ونیرو
۱۱-واحد مکالمات تلفنی-موزهای در پاریس-مرکز استان کردستان
۱۲-هنر فرنگی-مالی را در راه خدا بخشیدن-شهرآورد
۱۳-بندگی-ارث‌برنده-شیوه‌کار-امیر قبیله
۱۴-متضادفرعی-ظرفیتی‌برای تولید کارخانه‌ها-خیابان‌وسیع
۱۵-پنجمین مثنوی از مثنوی‌های هفت‌اورنگ جامی-قایق‌پارویی

عمودی

۱-بداهه‌گویی-سیمفنی‌انگلیسی
۲-از نام‌های خدا به معنی بی‌نیاز-ریاکار-کفش چرمی
۳-پهلوان-شخص فریبنده‌ای که در آخرالزمان ظهور می‌کند-تخته‌نرد نقشال-برگ‌برنده
۴-دروازه‌بان سابق تیم‌ملی انگلیس-از امراض عفونی-توصیف کردن
۵-از تقسیمات قرآن-مقابل جزئی-یکی از بخش‌های ورزش‌ووشو
۶-مرکز مرکزی-دارای اجازه یا پروانه-ملامال
۷-یاقوت-سه کیلو-از شخصیت‌های اساطیری ایرانی و از پادشاهان پیشدادی
۸-علامت مصدر جعلی-قصه ظروف-بازگشت-حرف خطاب
۹-انجام عمل گناه-تکرار نام درختی است-حلول روح پس از مرگ به جسم گیاهان و نباتات
۱۰-گوشت کبابی-از پیامبران الهی-مجلس قانون‌گذاری روسیه
۱۱-فرمانده-تجملی-منزل بزرگ
۱۲-پرنده‌ای است-نگهبان-تن‌آسا
۱۳-خیس-از پرندگان آوازخوان-مهاجم ملی‌پوش منچستریونایتد-ازبه پاکردنی‌ها
۱۴-مجموعه‌ای از سرگرمی‌ها را ارایه می‌دهد-بازار بی‌رونق-پول‌زور
۱۵-دریاچه‌ای در آفریقا-وساطت برای صلح و آشتی
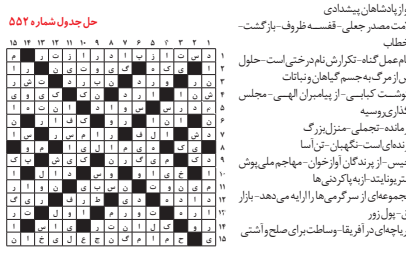
حل جدول شماره ۵۵۲